

'Plicht om technologie te stimuleren'

Kelly's boek *New rules for a new economy* uit 1998 beschrijft de verwachte invloed van internet op het netwerkdenken in de economie. Als alles met alles wordt verbonden, ontstaan nieuwe mogelijkheden voor het bedrijfsleven.

Nu, acht jaar later, is het internet ondanks, maar vooral dankzij een hevige shake-out levendiger dan ooit. Zelfs de meest optimistische voorspellingen uit de hypejaren negentig zijn te conservatief gebleken. In steeds meer apparaten zit een computerchip en netwerken breiden zich in rap tempo uit. De technologie kortom schrijdt onverminderd snel voort. En dat is goed, zegt Kelly in een gesprek met deze krant. De 53-jarige Amerikaan, futuroloog en publicist is komende vrijdag op uitnodiging van internetondernemers Boris Veldhuijzen van Zanten en Patrick de Laive een van de hoofdsprekers op het congres The Next Web in Amsterdam.

'Wat als er geen piano zou zijn geweest als Beethoven werd geboren?', vraagt Kelly. 'Of stel je eens voor dat er geen olieerf bestond toen Vincent van Gogh het levenslicht zag? Wat een verspilling van talent! Daarom hebben we de morele plicht om technologische vooruitgang te stimuleren. Om mensen in staat stellen hun talent optimaal te benutten. Technologie gaat over het creëren van meer keuzes. Met elke nieuwe uitvinding ontstaan misschien net zoveel problemen als die uitvinding oplost en sommigen hangen daarom de stelling aan dat je er per saldo niets mee wint. Maar dat is een misverstand, want je creëert elke keer meer keuzes. En keuzes hebben, betekent vrijheid en dus vooruitgang. Ik geloof sterk dat ieder mens een eigen unieke mix aan talent heeft meegekregen. Het leven draait om het vinden van het juiste medium om dat talent maximaal ten toon te spreiden. De maatschappij heeft de functie om individuen daar optimaal toe in staat te stellen.'

Kelly is een optimist. Want als de technologie zich verder ontwikkelt, stijgt ook het aantal keuzes en daarmee de vrijheid. 'De evolutie vanuit een biologisch perspectief sterft op een gegeven moment uit. Technologische evolutie niet. Die is onvermijdelijk en volgt zijn eigen agenda. Wij mensen geven er alleen onze eigen smaak aan.'

Ook hier speelt in de ogen van Kelly internet een sleutelrol, omdat het web steeds meer kan worden beschouwd als één grote supercomputer. Applicaties als tekstverwerking en rekenen, die vroeger uitsluitend op de bureaucomputer konden worden gedaan, kunnen nu heel eenvoudig op internet worden gedaan. Het enige dat nog nodig is, is een beeldscherm met een verbinding tot internet en een heel lichte computer om op het internet te kunnen navigeren. De afhankelijk-

Hij was dé proclamator van de 'Nieuwe Economie'. Kevin Kelly, medeoprichter van het Amerikaanse Wired, het journalistieke technologie-icoon van de jaren negentig, voorzag de netwerkeconomie. Hij kreeg gelijk. Tijd voor een nieuwe brainstorm-update over de huidige digitale cultuur » Bert van Dijk

Kevin Kelly: 'Nu de basisbehoeften als "onderdak" en "eten" zijn bevredigd gaat de behoeftebevrediging een stap verder. Reputatie, aandacht en erkenning worden ineens veel belangrijker'

heid van internet wordt steeds groter. Kunnen we nog wel zonder? 'Kun je nog zonder elektriciteit?', luidt de wedervraag. 'En internet is veel betrouwbaarder. Vergeet niet dat internet als geheel de meest betrouwbare machine is die ooit is gebouwd. Het is ooit aangezet en daarna nooit meer uitgezet. Het is heel moeilijk om internet uit te zetten.'

Dat neemt niet weg dat er gevaren dreigen, zeker als er steeds meer apparaten aan worden gekoppeld en het aantal verbindingen en daarmee potentieel het aantal computervirussen exponentieel toeneemt. 'De kans dat die toenemende complexiteit tot ziektes leidt wordt denk ik groter, maar automatisch wordt de kans op het overlijden van het hele net daardoor steeds kleiner. Internet wordt namelijk biologischer. Een bacterie kan niet ziek worden, maar kan wel

heel makkelijk overlijden. De mens daarentegen is moeilijk dood te krijgen, maar wordt wel snel ziek. De complexe structuur zorgt ervoor dat er altijd wel een onderdeel is

'Het creatieve proces zelf heeft waarde, ook als je er niets mee verdient'

dat niet goed functioneert, maar als geheel is het hele lichaam juist door die complexiteit heel moeilijk kapot te krijgen.'

En dat het internet complexer wordt staat vast. Maar ook intelli-

gener. 'Omdat alles met elkaar is verbonden, en het systeem altijd aan staat, kan het heel snel leren. Stel dat een wasmachinefabrikant besluit wasmachines te verkopen met ingebouwde internetaansluiting. Iedere keer dat je de was draait wordt dat teruggekoppeld naar de fabrikant. Die kan daarvoor betere machines maken en jij kan je wasprogramma door de leerervaring van andere gebruikers beter "fine tunen".'

Wie heeft straks de macht in de virtuele wereld? Google? Microsoft? Voor Kelly staat het vast. Geen van beide. Monopolies zijn zeer toe te juichen, maar zullen als van nature weer ten onder gaan. 'Google is zijn huidige marktpositie over vijf tot zeven jaar ook weer kwijt, net zoals Microsoft dat nu is. Dat neemt niet weg dat monopolies heel erg goed zijn voor een tijdelijke periode. Ze zorgen voor een

doorbraak van technologie, maar zullen uiteindelijk weer verdwijnen omdat er iets beters ontstaat.'

Web 2.0 bijvoorbeeld, de benaming voor de nieuwe innovatiegolf die internet overspoelt en die het best valt te omschrijven als gebruikersgeoriënteerd. De mediaconsument wordt producent. Hetzij in de vorm van een weblog, hetzij via een podcast of anders via YouTube, waar hij zijn eigen filmpjes kan aanbieden aan de rest van de wereld. Nog even en er zijn meer producenten dan consumenten. Prosumers worden ze soms al genoemd. De ultieme versnippering van media-aandacht leidt er langzamerhand toe tot dat de asymmetrie van creatie, waarbij de tijd om iets te produceren veel langer is dan de tijd die het kost om het te consumeren, dreigt om te slaan. Wat is nog de economische waarde van creativiteit als die nooit

wordt geconsumeerd door anderen dan de creëer? 'De waarde ligt in het scheppingsproces zelf, veronderstelt Kelly. 'Nu de basisbehoeften als "onderdak" en "eten" zijn bevredigd gaat de behoeftebevrediging een stap verder. Reputatie, aandacht en erkenning worden ineens veel belangrijker. Het creatieve proces zelf geeft voldoening en waarde, ook als je er niets mee verdient.'

Dodelijk voor traditionele media, zo lijkt het. Want hoe kunnen die nog een boterham verdienen, als iedereen journalistje gaat spelen? 'Dat de media en kranten ooit ophouden te bestaan is absurd. Juist de enorme versnippering creëert een behoefte aan betrouwbare en reputable poortwachters die mij wegwijzen in het woud aan informatie. De media blijven het vehikel voor communicatie.'

dijk@fd.nl

